

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ה בכסלו, התש"ף
23 בדצמבר, 2019
400/2019

האוכלוסייה הנוצרית בישראל - נתונים לרגל חג המולד 2019 Christmas 2019 - Christians in Israel

- ערב חג המולד 2019 חיים בישראל כ-177 אלף נוצרים¹ שהם כ-2% מאוכלוסיית המדינה.
- בשנת 2018 גדלה האוכלוסייה הנוצרית ב-1.5%, לעומת 2.2% בשנה הקודמת.
- 77.5% מהנוצרים בישראל הם נוצרים ערבים, 7.2% מסך אוכלוסיית הערבים בישראל.
- רוב הנוצרים הערבים מתגוררים בצפון המדינה: 70.6% מתגוררים במחוז הצפון.
- 41.3% מהנוצרים שאינם ערבים מתגוררים במחוז תל אביב ובמחוז המרכז, לעומת 33.6% במחוז הצפון ובמחוז חיפה.
- היישובים עם האוכלוסייה הנוצרית הערבית הגדולה ביותר הם: נצרת (21.9 אלף), חיפה (16.1 אלף), ירושלים (12.7 אלף) ושפרעם (10.3 אלף), נכון לסוף 2018.
- 855 זוגות נוצרים נישאו בישראל בשנת 2017. הגיל הממוצע בנישואין ראשונים של החתנים הנוצרים היה 30.1 שנים, ושל הכלות הנוצריות – 26.0.
- ב-2018 נולדו 2,721 יילודים לנשים נוצריות, מהם כ-76% לנשים נוצריות ערביות (2,067 יילודים).
- מספר הילדים הממוצע עד גיל 17, במשפחות הנוצריות עם ילדים עד גיל זה הוא 1.87, מתוך במשפחות הערביות נוצריות – 1.96. נתונים אלה נמוכים בהשוואה למשפחות היהודיות (2.37) ולמשפחות המוסלמיות (2.77).
- 74.4% מהסטודנטים הנוצרים שלמדו לקראת תואר שני היו נשים, לעומת 63.1% מכלל הסטודנטים שלמדו לקראת תואר זה. בתואר השלישי היו האחוזים 62.8% ו-53.2%, בהתאמה.
- מתוך כלל הסטודנטים לתואר ראשון, הייצוג הגבוה ביותר של הסטודנטים הנוצרים היה במקצועות מערכות מידע ניהוליות (15.3%), מוזיקולוגיה (13.7%) והנדסת תחבורה ותעבורה (10.9%)².
- בהשוואה לסטודנטים הערבים-מוסלמים, אחוז הסטודנטים הנוצרים-ערבים שלמדו חינוך והכשרה להוראה היה נמוך יותר, ואחוז אלה שלמדו הנדסה ואדריכלות, משפטים ורפואה היה גבוה יותר.

¹ האומדן ארעי ואינו כולל את הנוצרים שאינם כלולים במרשם האוכלוסין (זרים).
² מקצועות שאותם למדו לתואר ראשון לפחות 100 סטודנטים. מי שלמד במסלול דו-חוגי נספר בכל מקצוע שלמד.

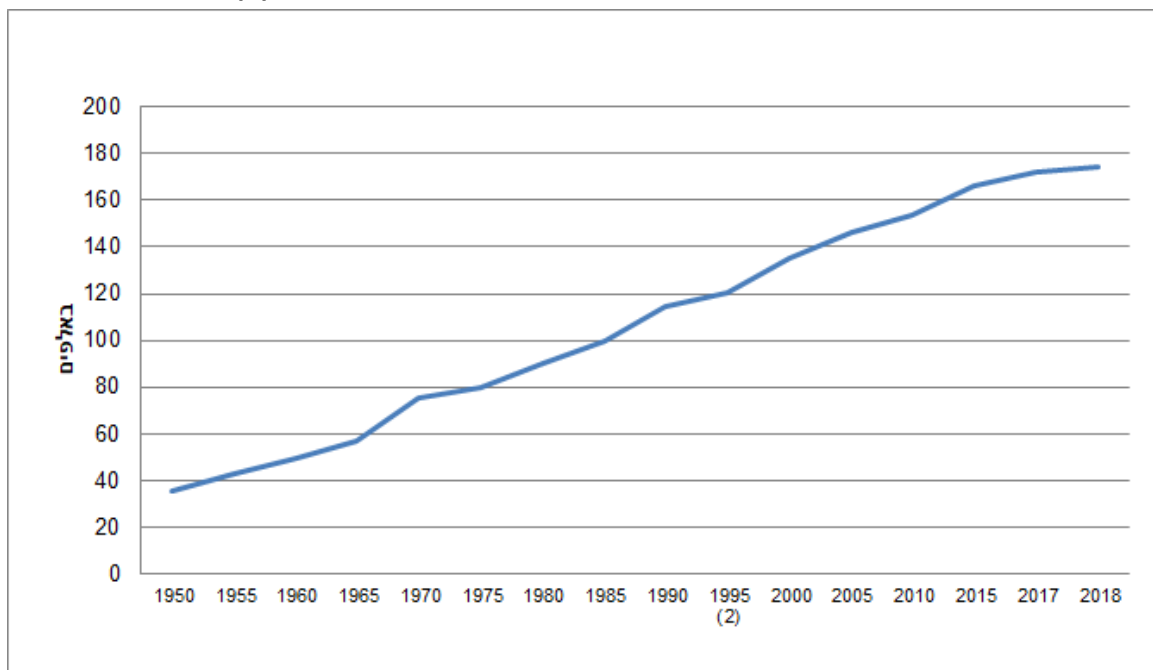
- אחוז התלמידים הגבוה ביותר שקיבלו **תעודת בגרות העומדת בדרישות הסף של האוניברסיטאות** היה בקרב הערבים הנוצרים - 70.9%; בדומה לאחוז בקרב תלמידי החינוך העברי (70.6%)¹, וגבוה מהאחוז בקרב הדרוזים (63.7%) והמוסלמים (45.2%).

נתונים נבחרים על האוכלוסייה הנוצרית (סוף שנת 2018)

בסוף שנת 2018, האוכלוסייה הנוצרית בישראל מנתה כ-174 אלף תושבים שהיו 1.9% מאוכלוסיית ישראל. 77.5% מהאוכלוסייה הנוצרית בישראל הם נוצרים ערבים – 135.3 אלף. נוצרים ערבים הם 7.2% מתוך סך אוכלוסיית הערבים בישראל.

22.5% מהאוכלוסייה הנוצרית בישראל הם נוצרים שאינם ערבים – 39.2 אלף. מרביתם עלו לישראל עם בני משפחה יהודים במסגרת חוק השבות (כולל ילדיהם שנולדו בארץ) מאז שנות התשעים.

תרשים 1 - אוכלוסיית הנוצרים בישראל 1950-2018 (1)

(1) עד שנת 1994, אוכלוסיית הנוצרים כללה גם את אלו שלא סווגו לפי דת במרשם

האוכלוסין. בשנים 1994-1990 אוכלוסיית הבלתי מסווגים הייתה גדולה יחסית וכללה את עולי בריה"מ (לשעבר).

(2) הנתון על בסיס מפקד באותה השנה.

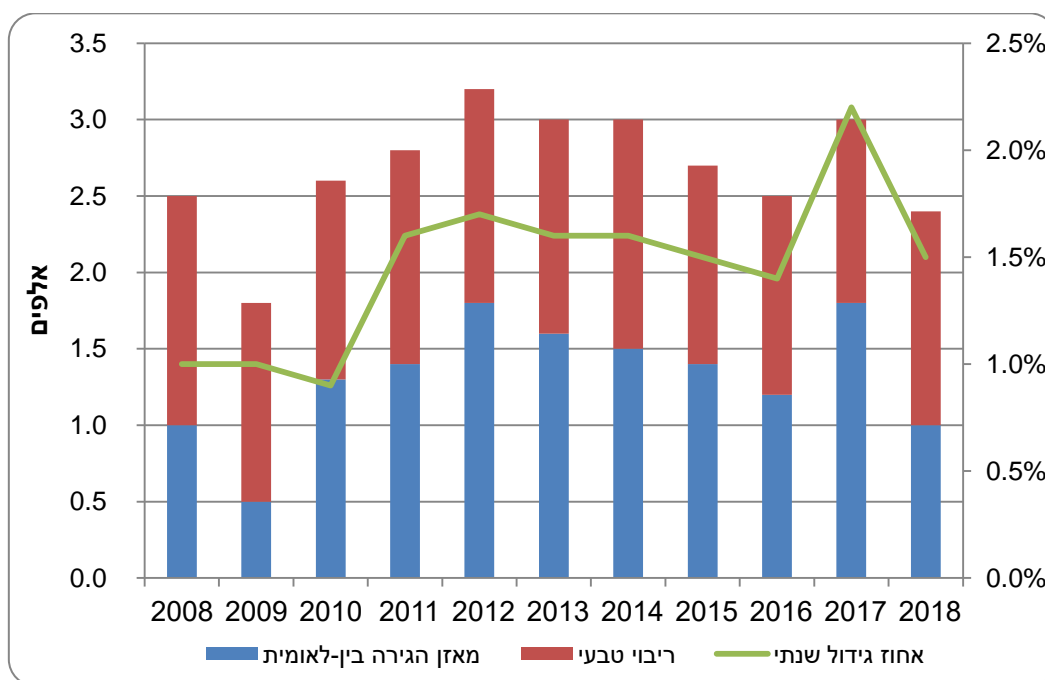
קצב גידול **האוכלוסייה הנוצרית כולה** עמד על 1.5% בשנת 2018, לעומת 2.2% בשנה הקודמת. לשם השוואה, קצב הגידול באוכלוסייה היהודית היה 1.7% ובאוכלוסייה המוסלמית – 2.3%. במהלך 2018 גדלה האוכלוסייה הנוצרית ב-2,548 איש, מתוכם 1,358 איש נוספו כתוצאה מריבוי טבעי. עוד 962 נוצרים הצטרפו לאוכלוסיית ישראל במאזן ההגירה הבין-לאומית, לעומת 1,813 בשנה הקודמת.

האוכלוסייה הנוצרית הערבית גדלה ב-1.2% בשנת 2018 ועיקר הגידול שלה נבע מהריבוי הטבעי. לעומת זאת, באוכלוסייה הנוצרית שאינה ערבית חל גידול של 2.4%.

לוח א – מקורות הגידול של האוכלוסייה הנוצרית, 2018

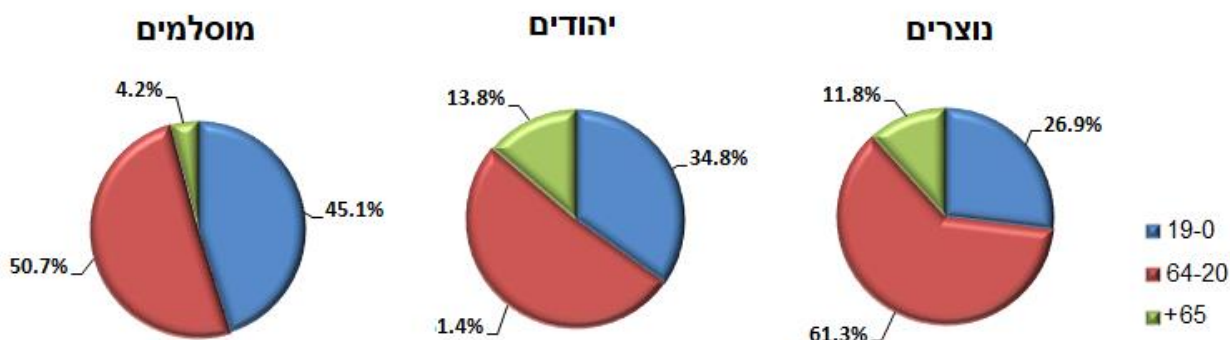
אחוז גידול שנתי	מאזן הגירה בין-לאומית מספרים מוחלטים	ריבוי טבעי מספרים מוחלטים	התפלגות האוכלוסייה הנוצרית
1.5	962	1,358	סה"כ נוצרים
1.2	63	1,351	נוצרים ערבים
2.4	899	7	נוצרים שאינם ערבים

תרשים 2 – מקורות הגידול של האוכלוסייה הנוצרית בעשור האחרון

הרכב הגילים של כלל האוכלוסייה הנוצרית שונה מזה של האוכלוסייה היהודית ושל האוכלוסייה המוסלמית. אחוז הצעירים בגיל 0-19 עמד על 26.9%, נמוך מזה של האוכלוסייה היהודית (34.8%) ונמוך עוד יותר מזה של האוכלוסייה המוסלמית (45.1%). אחוז בני 65 ומעלה בקרב כלל הנוצרים עמד על 11.8%, לעומת 13.8% בקרב היהודים ול-4.2% בקרב המוסלמים.

תרשים 3 - מבנה גילים של נוצרים, יהודים ומוסלמים, סוף 2018

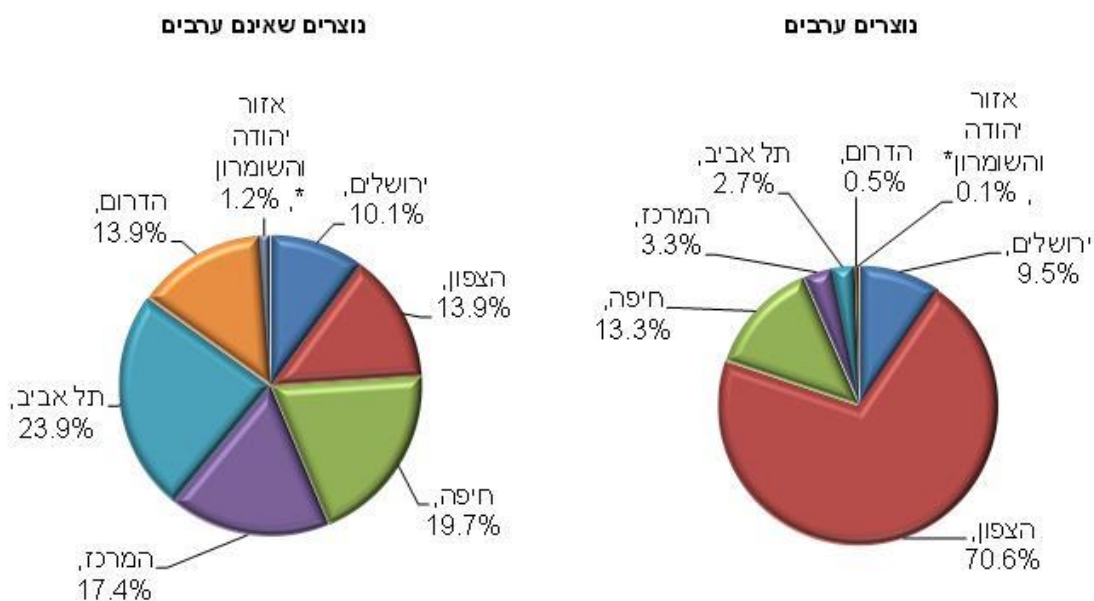

פיזור גאוגרפי

רוב הנוצרים הערבים מתגוררים בצפון המדינה: 70.6% מתגוררים במחוז הצפון ו-13.3% במחוז חיפה. 9.5% מתגוררים במחוז ירושלים. היישובים שבהם ריכוז האוכלוסייה הנוצרית הערבית הגדול ביותר הם נצרת (21.9 אלף), חיפה (16.1 אלף), ירושלים (12.7 אלף) ושפרעם (10.3 אלף), נכון לסוף 2018.

הפיזור הגאוגרפי של אוכלוסיית הנוצרים שאינם ערבים שונה מהנוצרים הערבים: 41.3% מתגוררים במחוז תל אביב ובמחוז המרכז, 33.6% - במחוז הצפון ובמחוז חיפה. בשלוש הערים הגדולות קיים ריכוז גבוה של אוכלוסייה זו - תל אביב-יפו (4.0 אלף), חיפה (3.9 אלף) וירושלים (3.3 אלף).

תרשים 4 - פיזור אוכלוסיית הנוצרים לפי מחוז, סוף 2018

855 זוגות נוצרים נישאו בישראל בשנת 2017, 91% מהחתנים ו-88% מהכלות היו נוצרים ערבים. הגיל הממוצע בנישואין ראשונים של החתנים הנוצרים בשנת 2017 היה גבוה מאחרים – 30.1, כשנה וחצי יותר מזה של החתנים הדרוזים, כשנתיים וחצי יותר מזה של החתנים היהודים וכשלוש וחצי שנים יותר מזה של החתנים המוסלמים. הגיל הממוצע של הכלות הנוצריות הנישאות לראשונה היה 26.0, דומה לזה של הכלות היהודיות, כשנה יותר מזה של הכלות הדרוזיות וכשלוש שנים וחצי יותר מזה של הכלות המוסלמיות. בשנת 2018 נולדו 2,721 ילודים לנשים נוצריות, מהם כ-76% לנשים נוצריות ערביות (2,067 ילודים). 654 ילודים נולדו לנשים נוצריות שאינן ערביות, מתוכם: כ-8% נולדו לנשים ילידות ישראל, כ-49% לנשים ילידות בריה"מ (לשעבר), כ-17% לילידות אתיופיה, כ-5% לילידות הפיליפינים, וכ-3% לילידות רומניה.¹ מספר הנוצריות שאינן ערביות בגילי 15-49 עמד על 11.6 אלף. 14% מהן ילידות ישראל, 46% מבריה"מ (לשעבר), 10%- מאתיופיה, 9% מהפיליפינים ו-6% מרומניה. מספר הילדים שאישה נוצרייה צפויה ללדת במהלך חייה עלה בשנת 2018 ועמד על 2.06 בהשוואה ל-1.93 ב-2017. לשם השוואה, אישה מוסלמית צפויה ללדת במהלך חייה 3.20 ילדים, יהודייה – 3.17 ודרוזית - 2.16.

משקי בית ומשפחות²

בשנת 2018 היו בישראל כ-69 אלף משקי בית שבראשם עמד נוצרי, שהם 2.7% מכלל משקי הבית בישראל. מתוכם כ-40 אלף משקי בית היו של נוצרים ערבים. ביותר ממחצית ממשקי הבית שבראשם עמד נוצרי, ראש משק הבית היה נוצרי ערבי (59%). הגודל הממוצע של משקי בית אלו היה 3.38 נפשות. גודל משק הבית הממוצע במשקי בית שבראשם עמד נוצרי נאמד ב-2.98 נפשות. הוא היה נמוך מעט ממשקי בית שבראשם עמד יהודי (3.09), ונמוך אף יותר ממשקי בית שבראשם עמד מוסלמי (4.69), בדומה לשנים קודמות. כ-78% (כ-54 אלף) ממשקי הבית של הנוצרים היו משקי בית "משפחתיים" (הכוללים לפחות משפחה אחת), בדומה לאחוז משקי הבית המשפחתיים בקרב היהודים, ולעומת 92% בקרב המוסלמים.

¹ כולל ילודים שנולדו בארץ לנשים נוצריות שאינן תושבות ישראל, אך בן זוגן תושב ישראל.

² **משק בית** - מוגדר כאדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. משק בית יכול לכלול אנשים שאינם קרובי משפחה.

משק בית משפחתי: משק בית שיש בו לפחות משפחה אחת.

משפחה - מוגדרת כמשפחה גרעינית של שני אנשים או יותר החולקים משק בית אחד וקשורים זה לזה

כבעל ואישה, כזוג ללא נישואין, או כהורה וילד. סוגי המשפחה העיקריים הם: זוג בלבד, זוג עם ילדים

(בקבוצות גיל שונות לפי גיל הילד הצעיר) או הורה יחיד (משפחה חד-הורית) עם ילדים.

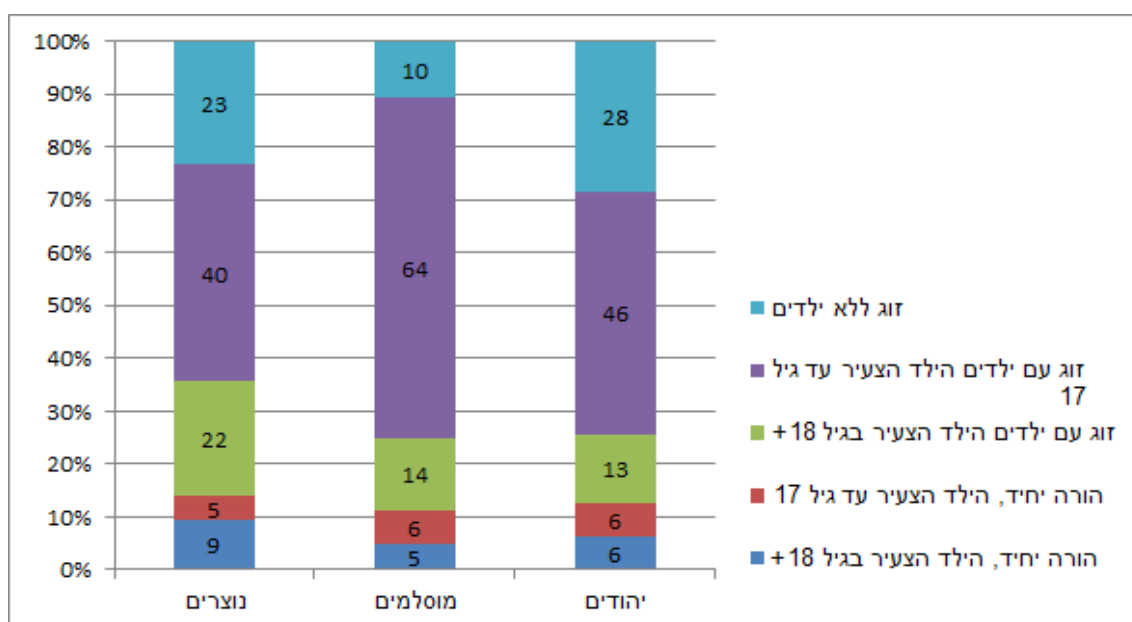
הנתונים על משקי בית ומשפחות מבוססים על סקר כוח אדם לשנת 2018, הנתונים אינם כוללים את הגרים במוסדות, בקיבוצים, במעונות סטודנטים ואת הגרים מחוץ ליישובים (בדווים בדרום).

משקי הבית הלא משפחתיים שבהם התגורר אדם לבד או כמה אנשים ללא קשר משפחתי, היו כ-22% ממשקי הבית הנוצריים. אחוז זה היה דומה לאחוז שבקרב משקי הבית היהודיים, וגבוה מזה שבקרב משקי הבית המוסלמיים - כ-8% בלבד.

כ-6% ממשקי הבית שבראשם עמד נוצרי מונים 6 נפשות או יותר, מעט פחות ממשקי הבית שבראשם עמד יהודי (כ-9%), לעומת כ-32% ממשקי הבית שבראשם עמד מוסלמי.

בישראל כ-55 אלף משפחות נוצריות. התפלגות המשפחות הנוצריות לפי סוג משפחה שונה מזו שבאוכלוסייה היהודית ושונה עוד יותר מזו שבאוכלוסייה המוסלמית.

תרשים 5 – משפחות לפי סוג משפחה, יהודים, מוסלמים ונוצרים, 2018

מספר הילדים הממוצע עד גיל 17, במשפחות הנוצריות עם ילדים עד גיל זה הוא 1.87, מתוך במשפחות הערביות נוצריות – 1.96. הנתונים האלה נמוכים בהשוואה למשפחות היהודיות (2.37) ובהשוואה למשפחות המוסלמיות (2.77).

אחוז ההשתתפות בכוח העבודה בשנת 2018 בקרב נוצרים בגיל 15 ומעלה היה 70.0% (74.2% בקרב גברים, ו-66.4% בקרב נשים). בקרב **נוצרים ערבים** עמד האחוז על 60.9% (67.9% בקרב גברים, ו-53.1% בקרב נשים). לשם השוואה, אחוז ההשתתפות בכוח העבודה בקרב **יהודים** בגיל 15 ומעלה היה 67.8% (69.6% בקרב גברים יהודים, ו-66.2% בקרב נשים יהודיות).

שיעור התעסוקה (אחוז המועסקים מכלל בני 15 ומעלה) בקרב **נוצרים** בגיל 15 ומעלה היה 67.7% (72.0% בקרב גברים ו-63.9% בקרב נשים). שיעור התעסוקה בקרב **נוצרים ערבים** היה 58.7% (66.3% בקרב גברים ו-50.3% בקרב נשים). לשם השוואה, שיעור התעסוקה בקרב **יהודים** בגיל 15 ומעלה היה 65.2% (66.7% בקרב גברים יהודים, ו-63.7% בקרב נשים יהודיות).

אחוז הבלתי מועסקים בקרב נוצרים בגיל 15 ומעלה היה 3.4% (3.0% בקרב גברים ו-3.7% בקרב נשים). בקרב **נוצרים ערבים** עמד אחוז זה על 3.7% (2.5% בקרב גברים ו-5.3% בקרב נשים). לשם השוואה, אחוז הבלתי מועסקים בקרב **יהודים** בגיל 15 ומעלה היה 4.0% (4.1% בקרב גברים ו-3.8% בקרב נשים).

ב-56.1 אלף **משקי בית נוצריים** (81.7% מכלל משקי הבית הנוצריים) היה **מועסק אחד לפחות** (ב-21.0 אלף משקי בית היה מועסק אחד בלבד וב-35.2 אלף - שני מועסקים ויותר). ב-32.5 אלף **משקי בית נוצריים ערביים** (80.6% מכלל משקי הבית הנוצרים ערבים) היה מועסק אחד לפחות (ב-10.2 אלף משקי בית היה מועסק אחד בלבד וב-22.4 אלף - שני מועסקים ויותר). לשם השוואה, ב-1,685.5 אלף **משקי בית יהודיים** (79.9% מכלל משקי הבית היהודיים) היה מועסק אחד לפחות (ב-644.4 אלף משקי בית היה מועסק אחד בלבד וב-1,041.1 - שני מועסקים ויותר).

צפיפות הדיור במשקי בית **נוצריים** הייתה 0.93 נפשות לחדר (0.98 נפשות לחדר במשקי בית של **נוצרים ערבים**). לשם השוואה צפיפות הדיור **במשקי בית יהודיים** הייתה 0.80 נפשות לחדר.

חינוך והשכלה

תלמידים במערכת החינוך (תשע"ט – 2018/19)

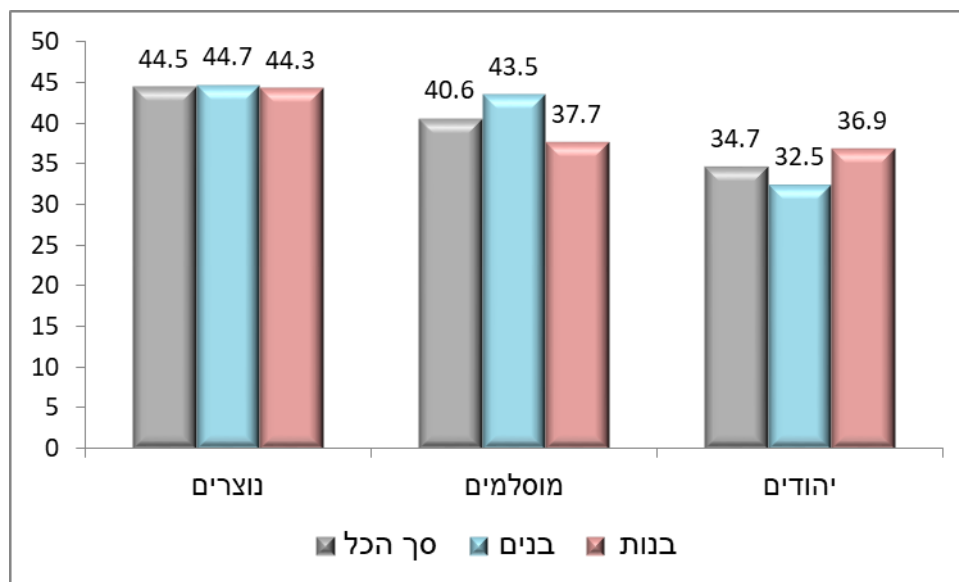
בשנת הלימודים תשע"ט למדו בחינוך היסודי והעל-יסודי 26,738 תלמידים נוצרים שהם 1.5% מכלל התלמידים. שיעור זה זהה לשיעור בשנת הלימודים תשע"ח (1.5%).

רובם הגדול (86.8%) של התלמידים הנוצרים הם ערבים. התלמידים הנוצרים הם כ-5% מהתלמידים בחינוך הערבי.

בשנת הלימודים תשע"ט למדו בכיתה א (חינוך ערבי) 1,836 תלמידים נוצרים שהם 4.8% מסך התלמידים בכיתה א.

44.5% מהתלמידים הנוצרים בחטיבה העליונה (חינוך ערבי) לומדים בחינוך הטכנולוגי/ מקצועי.¹ אחוז זה מעט גבוה יותר מהאחוז בקרב המוסלמים – 40.6%, וגבוה משמעותית מהשיעור בקרב היהודים (חינוך עברי) – 34.7% (תרשים 6).

תרשים 6 - תלמידים בחטיבה עליונה הלומדים בחינוך הטכנולוגי/מקצועי לפי דת ומין, תשע"ט (2018/19)

נבחנים בבחינות הבגרות בשנת תשע"ח (2017/18)

בשנת תשע"ח (2017/18) התלמידים הנוצרים היו 6.7% מכלל תלמידי יב בחינוך הערבי. במחזור הלימודים תשע"ח 78.8% מהתלמידים הנוצרים בכיתות יב היו זכאים לתעודת בגרות, בדומה לשיעור בשנה הקודמת שעמד על 78.5%. שיעור הזכאים לבגרות בקרב הנוצרים בתשע"ח היה נמוך מהשיעור בקרב תלמידי החינוך העברי (83.0%)² ובקרב הדרוזים (83.1%), וגבוה מהשיעור בקרב המוסלמים (62.3%). אחוז התלמידים הגבוה ביותר שקיבלו תעודות בגרות העומדות בדרישות הסף של האוניברסיטאות (והיו מועמדים פוטנציאליים להמשך לימודים במוסדות להשכלה גבוהה) היה בקרב הערבים הנוצרים - 70.9%. אחוז זה היה דומה לאחוז בקרב תלמידי החינוך העברי (70.6%)², וגבוה מהאחוז בקרב הדרוזים (63.7%) והמוסלמים (45.2%).

¹ החל בשנת תשע"ז (2016/17) שונה אופן החישוב של החינוך הטכנולוגי/מקצועי (בעבר נתיב טכנולוגי), ועודכן כך שישקף את ההגדרות הנוכחיות של משרד החינוך.
² ללא תלמידים הלומדים במוסדות לימוד של הפיקוח החרדי.

סטודנטים בשנת תשע"ט (2018/19)

בשנת תשע"ט היו 6.2 אלף סטודנטים נוצרים,¹ שהם 2.3% מסך הסטודנטים בכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל,² מעט יותר מחלקם בכלל האוכלוסייה בשנת 2018 (1.9%).

94.3% מהסטודנטים הנוצרים, היו ערבים (5.9 אלף סטודנטים) ו-5.7% - נוצרים שאינם ערבים (0.35 אלף סטודנטים).

73.8% מכלל הסטודנטים הנוצרים למדו לקראת תואר ראשון, מתוכם 24.1% בשנה ראשונה (ו-49.7% ביתר השנים). 22.0% למדו לקראת תואר שני ו-3.6% למדו לקראת תואר שלישי.

הסטודנטים הנוצרים היו 2.4% מכלל הסטודנטים הלומדים לתואר ראשון, 2.3% מכלל הסטודנטים הלומדים לקראת תואר שני ו-1.9% מכלל הסטודנטים הלומדים לתואר שלישי.

51.9% מכלל הסטודנטים הנוצרים, למדו באוניברסיטאות, 37.9% למדו במכללות האקדמיות (מתוכם 25.0% במכללות המתוקצבות ו-12.9% במכללות הלא-מתוקצבות) ו-10.1% למדו במכללות האקדמיות לחינוך.

2.6% מכלל הסטודנטים באוניברסיטאות היו נוצרים, בהשוואה ל-2.2% במכללות האקדמיות (2.5% במכללות המתוקצבות ו-1.8% במכללות הלא-מתוקצבות) ו-1.8% במכללות האקדמיות לחינוך.

לוח ב - התפלגות הסטודנטים לתואר ראשון לפי תחום לימוד וקבוצת אוכלוסייה, תשע"ט (2018/19)

ערבים- מוסלמים	מתוכם: נוצרים- ערבים	סך הכל נוצרים	סה"כ	תחום לימוד/קבוצת אוכלוסייה
27,025	4,340	4,602	194,265	סך הכל - מספרים מוחלטים
100	100	100	100	- אחוזים
2.4	1.8	2.0	3.2	מדעי הרוח הכלליים
2.6	2.1	2.1	1.5	שפות, ספרויות ולימודים רגיונליים
29.2	12.3	12.1	18.2	חינוך והכשרה להוראה
2.5	4.4	4.6	4.0	אמנות, אומנויות ואמנות שימושית
15.1	15.8	15.9	17.2	מדעי החברה
11.6	9.2	9.5	10.5	עסקים ומדעי הניהול
4.4	8.2	8.0	6.3	משפטים
0.7	2.0	2.0	1.0	רפואה
10.4	10.9	10.8	6.6	מקצועות עזר רפואיים
5.6	9.3	9.2	8.3	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
1.0	0.8	0.8	1.4	המדעים הפיזיקליים
3.2	3.6	3.6	3.0	המדעים הביולוגיים וחקלאות
11.2	19.7	19.4	18.8	הנדסה ואדריכלות

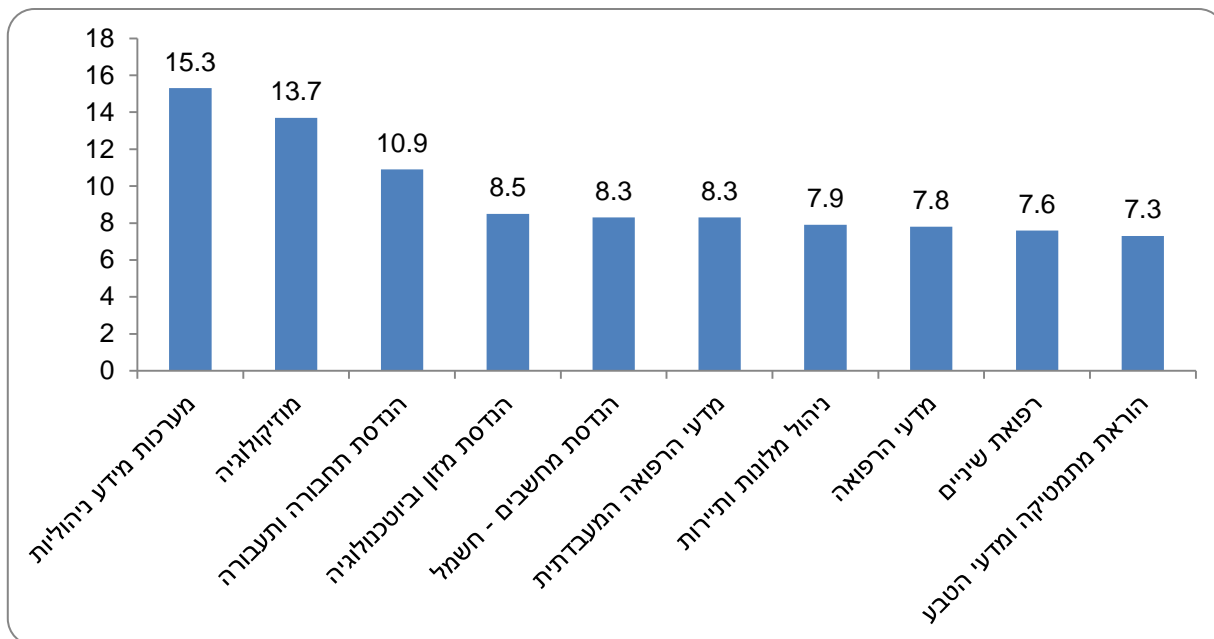
¹ לא כולל סטודנטים בין-לאומיים כיוון שאינם אזרחי ישראל.

² לא כולל האוניברסיטה הפתוחה; בשאר המוסדות כולל חוג לאחר תואר.

בהשוואה לסטודנטים הערבים-מוסלמים, אחוז הסטודנטים הנוצרים-ערבים שלמדו חינוך והכשרה להוראה היה נמוך יותר – אחד מכל 8 לעומת אחד מתוך 3. בנוסף לכך, אחוז הנוצרים-ערבים שלמדו הנדסה ואדריכלות, משפטים ורפואה היה גבוה יותר.

מקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון, הייצוג הגבוה ביותר של הסטודנטים הנוצרים היה במקצועות הלימוד מערכות מידע ניהוליות (15.3%), מוזיקולוגיה (13.7%), הנדסת תחבורה ותעבורה (10.9%)¹.

תרשים 7 - מקצועות הלימוד שבהם היו האחוזים הגבוהים ביותר של סטודנטים נוצרים (אחוז הנוצרים מכלל הסטודנטים בכל מקצוע), תשע"ט (2018/19)

חלקן היחסי של הנשים בקרב הסטודנטים הנוצרים היה גבוה מזה של הנשים בקרב כלל הסטודנטים, בכל התארים ובייחוד בתארים המתקדמים.

לוח ג – אחוז הנשים בקרב הסטודנטים הנוצרים ובקרב כלל הסטודנטים לפי תואר, תשע"ט (2018/19)

תואר	בקרבים הסטודנטים הנוצרים	בקרבים כלל הסטודנטים
סה"כ (כולל תעודות)	63.3	59.6
תואר ראשון	59.7	58.8
תואר שני	74.4	63.1
תואר שלישי	62.8	53.2

¹ מקצועות שאותם למדו לתואר ראשון לפחות 100 סטודנטים. מי שלמד במסלול דו-חוגי נספר בכל מקצוע שלמד.